

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Завідувач кафедри Н.П. Волкова
“17” червня 2025 р.

**Робоча програма навчальної дисципліни
«Дослідницька компетентність викладача-
науковця»**

для спеціальності
015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)»
рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

м. Дніпро
2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Дослідницька компетентність викладача-науковця» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» / Укладач: І.В. Олійник. Д.: Університет імені Альфреда Нобеля, 2025.

Розробник: І.В. Олійник, канд. пед. наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та педагогіки

Протокол №17 від 17.06.2025 р.

ЗМІСТ

1. Програма навчальної дисципліни	4
2. Заплановані результати навчання. Матриця формування і оцінювання компетентностей здобувачів вищої освіти з дисципліни	9
3. Орієнтовний перелік питань підсумкового контролю	14
4. Порядок оцінювання результатів навчання	16
5. Рекомендована література (основна, допоміжна)	20
6. Інформаційні ресурси в Інтернеті	23

1. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ВИКЛАДАЧА- НАУКОВЦЯ: ОСОБИСТІСНИЙ І ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИМІР

Тема 1. Дослідницька компетентність викладача: поняття, зміст, структура

Еволюція уявлень про дослідницьку компетентність у вищій освіті. Інтеграція дослідницької та педагогічної компетентностей. Типологія дослідників: роль темпераменту, когнітивного стилю, дослідницьких стратегій. Порівняльний аналіз українських та міжнародних підходів до структури дослідницької компетентності. Взаємозв'язок дослідницької компетентності з академічним зростанням і кар'єрою. Формування дослідницької ідентичності у процесі післядипломної підготовки. Зовнішні та внутрішні чинники розвитку дослідницької компетентності (організаційні, інституційні, особистісні). Методи і засоби діагностики дослідницької компетентності. Дослідницька компетентність як показник зрілості професійного «Я».

Тема 2. Мотиваційна сфера дослідника: внутрішні й зовнішні чинники.

Внутрішня мотивація як основа академічної стійкості. Етапи становлення наукових цінностей у майбутнього викладача-науковця. Мотиваційний конфлікт у дослідницькому процесі: причини та способи подолання. Соціокультурні чинники впливу на наукову мотивацію. Взаємозв'язок мотивації з академічною ідентичністю. Мотиви престижу, визнання і самореалізації в дослідницькій діяльності. Роль менторства і наукової підтримки у підтриманні мотивації. Особистісні риси, що корелюють із сильною дослідницькою мотивацією. Коучингові інструменти підвищення мотивації у науці. Самомотивація в умовах наукової невизначеності або академічного вигорання.

Тема 3. Наукова рефлексія та самопізнання у дослідницькому процесі

Наукова рефлексія як форма усвідомлення себе у дослідженні. Рефлексивна свідомість: фокус на помилках і продуктивному самокорегуванні. Порівняння індивідуальної та колективної (групової) рефлексії в академічному середовищі. Самоспостереження як техніка розвитку дослідницької метапозиції. SWOT-аналіз як інструмент особистісного та професійного зростання дослідника. Когнітивне навантаження та саморефлексія: як знайти баланс. Інтерв'їз як механізм стимуляції рефлексивного мислення. Глибинне самопізнання як фактор академічної автономії. Самоповага і самоцінність дослідника в контексті рефлексивного процесу.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ДОСЛІДНИЦЬКА ІДЕНТИЧНІСТЬ І ОСОБИСТІСТЬ ВИКЛАДАЧА-НАУКОВЦЯ

Тема 4. Особистість викладача як суб'єкта дослідницької діяльності

Психологічні риси успішного дослідника. Когнітивна гнучкість і толерантність до невизначеності у науці. Академічне навантаження і збереження психічного здоров'я. Стратегії підтримки психологічного благополуччя викладача-науковця. Роль креативності у вирішенні наукових завдань. Типи наукового мислення (аналітичне, інтуїтивне, синтетичне). Внутрішній критик і внутрішній дослідник: конфлікт і ресурс. Проблема ідентичності між викладачем і дослідником. Самоменеджмент у контексті наукової діяльності.

Тема 5. Академічна допитливість, креативність та інтелектуальна гнучкість

Академічна допитливість як форма внутрішнього пізнавального драйву. Бар'єри креативності (перфекціонізм, страх помилок). Гіпотетичне мислення як когнітивний ресурс дослідника. Роль дивергентного мислення в процесі генерації дослідницьких ідей. Когнітивна ригідність: причини і подолання. Психодіагностика інтелектуальної гнучкості.

Тема 6. Етичні виміри наукової діяльності

Академічна доброчесність як складова культури дослідника. Межі наукової свободи та етичної відповідальності. Конфлікти інтересів і стратегій їх подолання. Етична поведінка в роботі з респондентами. Академічна ввічливість у роботі з колегами. Етичні аспекти публікації результатів (авторство, конфіденційність). Роль етичних кодексів у діяльності молодого науковця.

Тема 7. Індивідуальна траєкторія розвитку дослідницької компетентності викладача

Методи самодіагностики дослідницької компетентності (анкети, чек-листи). Створення індивідуального освітньо-наукового маршруту. Побудова SMART-цілей для розвитку наукової діяльності. Визначення ключових етапів академічного зростання. Формування дослідницького портфоліо: структура, принципи, функції. Роль рефлексивного супроводу в особистому розвитку дослідника. Визначення пріоритетів у науковій кар'єрі. Селфкоучинг як інструмент формування особистої академічної траєкторії.

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

Дослідницька компетентність викладача: поняття, зміст, структура

Питання для обговорення

1. Як ви розумієте «дослідницьку компетентність» та її ключові компоненти?
2. Які зовнішні та внутрішні чинники впливають на розвиток дослідницької компетентності?
3. Чим відрізняється дослідницька ідентичність від професійної ідентичності?

4. Як дослідницька компетентність впливає на академічне зростання?
5. Які методи можна застосувати для діагностики дослідницької компетентності?

Практичні кейси:

1. Аналіз кейсу: «Викладач-аспірант відчуває складнощі у поєднанні викладання та досліджень, вважає, що бракує компетенцій. Як можна оцінити його рівень дослідницької компетентності та створити план розвитку?».
2. Здійснити порівняльний аналіз української та міжнародної моделі дослідницької компетентності (робота в групах із презентацією).

Індивідуальний проєкт: створіть власний чек-лист самооцінки дослідницької компетентності (мінімум 15 пунктів), який плануєте використовувати протягом навчання в аспірантурі.

Мотиваційна сфера дослідника: внутрішні й зовнішні чинники

Питання для обговорення:

1. Які мотиви спонукають вас займатися науковою діяльністю?
2. Як соціокультурні фактори впливають на мотивацію дослідника?
3. Що таке мотиваційний конфлікт у дослідницькій діяльності і як його подолати?
4. Яка роль менторства у підтримці дослідницької мотивації?

Практичні кейси:

1. «Аспірант втратив мотивацію після низки відмов у публікаціях. Розробіть план коучингової підтримки для відновлення його мотивації».
2. «Аналіз власної мотивації: визначте 5 основних мотивів, які спонукають вас до дослідження, і 3 фактори, що її знижують».

Індивідуальний проєкт:

Напишіть есе (1-1,5 сторінки) «Моя внутрішня мотивація у дослідженні» з рефлексією власних цінностей і шляхів їх збереження.

Наукова рефлексія та самопізнання у дослідницькому процесі

Питання для обговорення:

1. Яка роль рефлексії у науковій діяльності?
2. Як використовувати SWOT-аналіз для власного академічного розвитку?
3. У чому різниця між індивідуальною та груповою рефлексією?

Практичні кейси:

1. Виконання особистісного SWOT-аналізу як дослідника (сила, слабкі сторони, можливості, загрози).
2. Проведення інтервізійної сесії у малих групах для рефлексії над поточними науковими труднощами.

Індивідуальний проєкт:

Створіть рефлексивний щоденник дослідника (форма: шаблон з 3-5 запитаннями для щотижневої рефлексії протягом місяця).

Особистість викладача як суб'єкта дослідницької діяльності

Питання для обговорення:

1. Які психологічні риси допомагають дослідникові досягати успіху?
2. Що таке когнітивна гнучкість і як вона впливає на дослідницький процес?
3. Як уникнути професійного вигорання у науковій діяльності?
4. Які стратегії самоменеджменту допомагають ефективно поєднувати викладання та дослідження?

Практичні кейси:

1. Ситуаційна вправа «Викладач відчуває вигорання через надмірне академічне навантаження. Складіть план збереження психологічного здоров'я».

2. Виконання тесту на визначення власної когнітивної гнучкості та аналіз результатів у малих групах.

Індивідуальний проєкт:

Створіть план особистого самоменеджменту дослідника (з врахуванням балансу між викладанням, дослідженнями та відпочинком).

Академічна допитливість, креативність та інтелектуальна гнучкість

Питання для обговорення:

1. Як розвивати академічну допитливість?
2. Які бар'єри блокують креативність дослідника?
3. Чим відрізняється дивергентне мислення від конвергентного?
4. Як діагностувати інтелектуальну гнучкість?

Практичні кейси:

1. Мозковий штурм: «Генерація 10 ідей для майбутнього дослідження у вашій галузі без самоцензури».

2. Аналіз кейсу «Аспірант боїться помилок і не може почати дослідження через перфекціонізм. Як подолати страх помилок у дослідницькому процесі?».

Індивідуальний проєкт:

Підготуйте карту ідей майбутніх досліджень у вашій тематиці (мінімум 5 ідей з короткими описами), використовуючи метод дивергентного мислення.

Етичні виміри наукової діяльності

Питання для обговорення:

1. Що таке академічна доброчесність і як її дотримуватися?
2. Як уникати конфліктів інтересів у науковій діяльності?
3. Які етичні аспекти важливі при публікації результатів дослідження?
4. Як етична культура впливає на репутацію молодого науковця?

Практичні кейси:

1. Аналіз кейсу: «Аспірант використовує чужі дані без дозволу у власній статті. Які етичні порушення тут відбулися та як їх уникнути?».

2. Дискусія «Авторство у наукових публікаціях: коли і як правильно визначати співавторів?».

Індивідуальний проєкт:

Створіть міні-кодекс власної дослідницької етики (до 10 правил, яких плануєте дотримуватися у власній діяльності).

Індивідуальна траєкторія розвитку дослідницької компетентності викладача

Питання для обговорення:

1. Як визначити власні сильні сторони у дослідницькій діяльності?
2. Які кроки потрібні для побудови індивідуальної освітньо-наукової траєкторії?
3. Як правильно формулювати SMART-цілі у науковій роботі?
4. Які переваги формування дослідницького портфоліо?

Практичні кейси:

1. Вправа «Складання власної SMART-мети на найближчий рік досліджень».

2. Робота в парах: обговоріть і визначте 3 ключові етапи вашого академічного зростання протягом навчання в аспірантурі.

Індивідуальний проєкт:

Розробіть індивідуальну траєкторію розвитку дослідницької компетентності на період аспірантури (структура: цілі, етапи, засоби реалізації, ресурси, індикатори успіху).

Інтеграція дослідницької ідентичності: самопрезентація, позиціонування

Питання для обговорення:

1. Що означає для Вас бути дослідником/дослідницею? Які особистісні якості визначають Вашу наукову ідентичність?
2. Як Ваш життєвий досвід, цінності та інтереси вплинули на вибір теми дослідження та наукового напрямку?
3. Які внутрішні труднощі або суперечності Ви відчуваєте у процесі формування власної дослідницької ідентичності?
4. Як саме Ви зазвичай презентуєте себе як дослідника/дослідницю в академічному середовищі (усно, письмово, візуально)?

Практичні кейси:

Аспірант активно пише статті, презентує результати досліджень на конференціях, але відчуває, що «розчиняється» в інформаційному просторі. У нього немає чіткої візії, він не розуміє, в чому саме його унікальність як дослідника. Профіль у ResearchGate не оновлювався. На співбесіді він не зміг переконливо пояснити, чим вирізняється його наукова позиція. У чому полягає різниця між науковою активністю та дослідницьким позиціонуванням? Які конкретні кроки можна запропонувати аспіранту для вибудовування цілісної ідентичності?

Індивідуальний проєкт:

Підготуйте індивідуальну академічну самопрезентацію, яка інтегрує елементи Вашої дослідницької ідентичності, досвіду, наукових інтересів і професійного позиціонування.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ

1. Розробити персональну дослідницьку траєкторію (Researcher Development Pathway), що передбачає побудову індивідуальної карти формування дослідницької ідентичності, в якій зазначаються коротко- та довгострокові цілі, очікувані результати, механізми саморозвитку, етапи участі в наукових подіях, формах академічної комунікації. Оформлюється у вигляді інтерактивної карти.
2. Провести самоаналіз власного наукового потенціалу, представивши результати у вигляді SWOT-аналізу та сформулювати висновки щодо перспектив удосконалення.
3. Скласти карту академічних зв'язків та наукових спільнот. Побудувати візуалізацію академічних мереж, у які включений або може бути включений викладач-дослідник (конференції, наукові товариства, журнали, колеги, наукові школи). Додатково: обрати одну академічну спільноту для глибшого вивчення її цінностей, вимог, форм участі.
4. Підготувати есе (до 1800 знаків) на тему: «Дослідницька компетентність як рушійна сила мого професійного розвитку».

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю	Результати навчання дисципліни
	Знання
РН-1-1	Знати жанрові особливості наукового дискурсу для публічного представлення дослідницьких результатів; усвідомлювати принципи побудови наукових доповідей, постерів, тез, презентацій державною та іноземною мовами.
РН-1-2	Бути обізнаним у механізмах залучення до міжнародних наукових проєктів і академічної мобільності.
РН-2-1	Знати основи мотиваційної теорії в науковій діяльності, внутрішні та зовнішні джерела мотивації дослідника; усвідомлювати динаміку становлення наукових цінностей у майбутнього викладача-науковця.
РН-2-2	Розуміти причини й наслідки мотиваційних конфліктів у дослідницькому процесі.
РН-3-1	Знати структуру дослідницької компетентності викладача, її зв'язок з особистісною зрілістю, темпераментом, стилем мислення.
РН-3-2	Розуміти типологію дослідників і вплив індивідуально-психологічних особливостей на вибір дослідницької стратегії.
РН-10-1	Знати принципи проєктування індивідуальної траєкторії дослідницького розвитку; усвідомлювати значення

	психологічної гнучкості, стресостійкості та академічного благополуччя в контексті довготривалих наукових цілей.
	Уміння
PH-1-3	Вміти готувати публічні виступи, статті та тези українською й іноземною мовами з дотриманням академічних норм.
PH-1-4	Використовувати засоби академічної самопрезентації відповідно до формату міжнародної конференції або грантової заявки.
PH-2-3	Застосовувати інструменти самомотивації у контексті академічної невизначеності; вміти виявляти мотиваційні конфлікти та знаходити внутрішні ресурси для їх подолання.
PH-2-4	Обґрунтовувати наукову позицію, зберігаючи етичну автономію у професійному середовищі.
PH-3-3	Вміти застосовувати методики рефлексивного аналізу; застосовує самоспостереження як техніку вдосконалення дослідницької ідентичності. стилю мислення.
PH-3-4	Планувати експериментальні й теоретичні дослідження з урахуванням індивідуального стилю мислення
PH-10-2	Розробляти особистісну стратегію науково-професійного зростання; застосовувати методи психогігієни для підтримки академічного благополуччя.
PH-10-3	Формувати й підтримувати дослідницьке портфоліо з урахуванням етапності наукової кар'єри.
	Комунікація
PH-1-5	Вільно презентувати наукові ідеї в академічному середовищі українською та іноземною мовами; брати участь у міждисциплінарних дискусіях, використовуючи аргументи з різних галузей знання.
PH-1-6	Ефективно комунікувати з представниками міжнародної академічної спільноти на рівні експертного обговорення; коректно обговорювати суперечливі наукові питання, дотримуючись принципів академічної етики.
PH-2-5	формулювати й аргументовано представляти власну наукову позицію в умовах фахової дискусії; вести конструктивний науковий діалог, дотримуючись принципів академічної етики, поваги та відкритості.
PH-3-5	Презентувати логіку, методику та етапи дослідження в доступній, структурованій формі для наукової спільноти; аргументовано обґрунтовувати особливості вибору методів, інструментів, інтерпретацій результатів дослідження.
PH-3-6	Здійснювати ефективну командну комунікацію в процесі реалізації спільного дослідницького проєкту.
PH-10-5	Обґрунтовувати й обговорювати з колегами й науковим середовищем власну індивідуальну траєкторію наукового

	зростання; демонструвати здатність до саморефлексивної комунікації
	Автономність і відповідальність
РН-1-7	Самостійно ініціювати участь у наукових подіях, формує мережу професійних зв'язків.
РН-2-6	Самостійно приймати рішення в ситуаціях етичного вибору у дослідницькій практиці.

МАТРИЦЯ
ФОРМУВАННЯ І ОЦІНЮВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ДОСЛІДНИЦЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВИКЛАДАЧА-НАУКОВЦЯ» З УРАХУВАННЯМ ФОРМ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема	Компетентності, які формуються (шифр відповідно до освітньої програми)	Програмні результати навчання (шифр відповідно до освітньої програми)	Результати навчання з дисципліни	Методи, технології викладання та навчання	Методи контролю
Тема 1. Дослідницька компетентність викладача: поняття, зміст, структура	ІК, ЗК-1, ЗК-6, СК-3, СК-6	РН-10	РН-10-1, РН-10-2, РН-10-3	Лекція, практичне заняття, дискусія за матеріалами лекції та вивчених літературних джерел, семінар-дебати, вирішення проблемних ситуацій, семінар-вирішення ситуаційних задач аналіз конкретних ситуацій (case-study)	Участь в дискусії (семінарі, диспуті, дебатах, мозковому штурмі тощо), есе
Тема 2. Мотиваційна сфера дослідника: внутрішні й зовнішні чинники.	ІК, ЗК-1, ЗК-4, ЗК-6, СК-1, СК-5, СК-3, СК-6	РН-3, РН-10	РН-3-2, РН-3-6, РН-10-2	пошукова діяльність, аналіз кейсів, дискусії, практичні завдання, робота в групах та проєктні завдання, методика саморефлексії та самооцінки, інтерактивні лекції з використанням цифрових платформ, індивідуальний проєкт	тестування, аналіз кейсів, саморефлексія та рефлексивні завдання, практичні завдання, обговорення і групові презентації, захист індивідуального проєкту
Тема 3. Наукова рефлексія та самопізнання у дослідницькому процесі	ІК, ЗК-3, ЗК-5, СК-1, ЗК-6, СК-6	РН-2, РН-10	РН-2-2, РН-2-4, РН-10-3	Інтерактивні лекції, аналіз кейсів, метод проєктів, метод аналізу ефективності, дискусії та групові обговорення	Тестування, аналіз кейсів, оцінка участі у групових обговореннях, захист індивідуального проєкту
Тема 4. Особистість викладача як суб'єкта дослідницької діяльності	ІК, ЗК-1, СК-6	РН-10	РН-10-1, РН-10-3, РН-10-4	Проблемна лекція, «круглий стіл» за тематикою самостійної пошукової роботи, семінар-дебати, семінар-діалог, вирішення проблемних ситуацій, робота в мікрогрупах,	Усні відповіді на запитання, вирішення задач (проблемних ситуацій), участь в рольовій грі (діловій грі)
Тема 5. Академічна допитливість, креативність та інтелектуальна гнучкість	ІК, ЗК-2, ЗК-7, ЗК-4, СК-1, СК-5	РН-1, РН-3	РН-1-3, РН-1-6, РН-1-7, РН-3-1, РН-3-2, РН-3-3, РН-3-4	Лекції, практичне заняття, аналіз кейсів, групова робота, мозковий штурм, метод проєктів, самостійна робота	Практичні завдання, критичний аналіз, презентація проєкту, участь у груповій дискусії, усні відповіді, практична демонстрація
Тема 6. Етичні виміри наукової	ІК, ЗК-3, ЗК-5,	РН-2	РН-2-1, РН-2-3,	Фасилітаційні методи, семінар-	Участь фасилітаційних

діяльності: чесність, відкритість, повага	СК-1, СК-2		РН-2-5, РН-2-6	діалог, вирішення проблемних ситуацій, проектна робота, пошук в Інтернет, робота в групах	технологіях, участь у семінар-діалозі, вирішення проблемних ситуацій, дослідницький проект, оцінювання групових презентації
Тема 7. Індивідуальна траєкторія розвитку дослідницької компетентності викладача	ІК, ЗК-2, ЗК-7	РН-1	РН-1-1, РН-1-2, РН-1-3, РН-4, РН-1-5	Брейнрайтинг, колективне проектування, «Fishbone» («Риб'ячий скелет»)	Обмін ідеями у ході Брейнрайтингу, участь у колективному проектуванні, графічне дослідження проблемних ситуацій

3. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Визначте сутність поняття «дослідницька компетентність викладача» у контексті сучасної освіти.
2. Проаналізуйте структуру дослідницької компетентності: охарактеризуйте її компоненти.
3. Поясніть, як наукове мислення слугує основою дослідницької діяльності.
4. Обґрунтуйте значення дослідницької компетентності в професійному розвитку викладача ЗВО.
5. Порівняйте поняття «дослідницька компетентність» і «наукова грамотність». У чому полягає різниця?
6. Поясніть роль мотивації у формуванні науково-дослідницької активності викладача.
7. Визначте основні внутрішні чинники, що впливають на наукову мотивацію.
8. Оцініть вплив зовнішніх стимулів (грантів, академічних спільнот, рейтингових вимог) на дослідницьку активність.
9. Обґрунтуйте значення ціннісних орієнтацій викладача щодо науки.
10. Проаналізуйте феномен наукової ідентичності як чинник дослідницької ефективності.
11. Визначте зміст поняття «персональна відповідальність дослідника» та його вплив на результати дослідження.
12. Доведіть важливість професійної суб'єктності як умови самореалізації в дослідницькій діяльності.
13. Визначте сутність наукової рефлексії та її значення для викладача-науковця.
14. Проаналізуйте типи й рівні рефлексії у дослідницькому процесі.
15. Обґрунтуйте доцільність використання рефлексивних практик (щоденники, карти міркувань) у науковій роботі.
16. Доведіть ефективність SWOT-аналізу як інструменту самоаналізу дослідника.
17. Визначте ключові переваги ведення щоденника дослідницьких спостережень.
18. Поясніть роль рефлексивної культури у становленні дослідника.
19. Оцініть важливість самоаналізу сильних і слабких сторін у дослідницькій діяльності.
20. Проаналізуйте індивідуально-психологічні характеристики, що сприяють ефективному здійсненню наукових досліджень.
21. Обґрунтуйте значення наукового стилю мислення для викладача-дослідника.
22. Визначте зв'язок між емоційною стійкістю та здатністю працювати з науковою невизначеністю.
23. Доведіть значення креативності як ключової якості сучасного науковця.

24. Поясніть, як досягти балансу між науковою, педагогічною та особистісною сферами життя викладача.

25. Визначте сутність академічної допитливості та її роль у розвитку дослідницьких здібностей.

26. Поясніть взаємозв'язок між когнітивною активністю та успішністю наукової діяльності.

27. Обґрунтуйте важливість гіпотетичного та асоціативного мислення у креативному підході до дослідження.

28. Проаналізуйте механізми формування інтелектуальної гнучкості у науковця.

29. Доведіть, як подолання мисленнєвих бар'єрів сприяє інноваційності у дослідницькій діяльності.

30. Визначте роль дивергентного мислення у процесі постановки нових дослідницьких питань.

31. Обґрунтуйте, чому наукова етика є внутрішнім орієнтиром, а не лише системою правил.

32. Визначте сутність академічної доброчесності в контексті викладацько-дослідницької діяльності.

33. Проаналізуйте поняття чесності у наукових намірах і трактуваннях результатів.

34. Доведіть значення емпатії в науковій взаємодії з респондентами, колегами, опонентами.

35. Наведіть приклади етичних дилем, з якими може зіткнутися дослідник, і проаналізуйте їх.

36. Визначте, яку відповідальність несе дослідник за наслідки своєї роботи.

37. Обґрунтуйте роль відкритості до критики як етичної позиції дослідника.

38. Визначте алгоритм самодіагностики рівня дослідницької компетентності.

39. Обґрунтуйте важливість побудови індивідуальної траєкторії наукового розвитку.

40. Проаналізуйте зміст та структуру портфоліо дослідника.

41. Доведіть доцільність поєднання короткострокових і довгострокових цілей у дослідницькому саморозвитку.

42. Поясніть, як викладач може самостійно формувати стратегії наукового зростання.

43. Визначте критерії ефективності професійного самозростання викладача-дослідника.

44. Обґрунтуйте роль рефлексії у корекції індивідуального плану дослідницького розвитку.

45. Поясніть, яким чином публічна наукова активність (участь у конференціях, публікаціях) сприяє розвитку дослідницької ідентичності.

4. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Підсумкова оцінка по дисципліні виставляється за 100-бальною шкалою згідно «Положення про організацію освітнього процесу». Завданнями поточного модульного контролю знань здобувачів є перевірка та оцінка:

а) систематичності та активності роботи здобувача на аудиторних заняттях;

б) виконання завдань, виданих для самостійного опрацювання;

в) виконання індивідуальних проєктів;

г) розуміння та засвоєння матеріалу, набутих навичок та вмінь самостійно опрацьовувати матеріал, самостійно працювати з літературою та іншими джерелами, осмислювати та узагальнювати зміст теми та розділу, а також умінь усно чи письмово подавати матеріал у вигляді презентації, відповідей на запитання тощо

Результати поточного контролю знань здобувачів вищої освіти входять як складові елементи до загальної (остаточної) оцінки знань здобувачів з певної дисципліни.

Якщо аспірант/ка за результатами підсумкового вивчення навчальної дисципліни набрав/ла менше 60 балів, він/вона отримує незадовільну підсумкову оцінку

Усі письмові роботи аспіранта проходять перевірку на оригінальність. Рівень оригінальності повинен бути не нижче 70%. У разі виявлення неоформлених відповідним чином запозичень, фальсифікації даних чи інших форм академічної недоброчесності роботи анулюються, а до порушників застосовуються методи впливу, передбачені «Положенням про організацію навчального процесу».

Розподіл балів за змістовими модулями, темами та формами діагностики

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Мак балів	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
1.	Активність на практичних заняттях	40	<i>Теоретична підготовка</i> – виявляє глибоке розуміння понять дослідницької компетентності, наукової ідентичності, академічної доброчесності; – використовує наукову термінологію точно, аргументовано, з опорою на сучасні концепції та моделі; – відповіді структуровані, підкріплені прикладами з наукової практики або власного дослідницького досвіду; – демонструє здатність до міждисциплінарних узагальнень та критичного аналізу підходів <i>Участь у дискусіях</i> – ініціює академічні обговорення з теми заняття, ставить уточнювальні питання, стимулює діалог; – висловлює позицію, обґрунтовану науковими джерелами, логікою мислення та особистим дослідницьким баченням;

			– демонструє академічну етику, толерантність до альтернативних думок, навички конструктивного заперечення; – активно інтегрується в міжособистісну взаємодію в освітньому середовищі. <i>Виконання практичних завдань</i> – виконує завдання повністю, вчасно, з дотриманням методичних вимог та формату (есе, мапа, SWOT, чек-лист); – демонструє здатність до самостійного формулювання висновків, побудови логіки дослідницьких рішень; – якість оформлення відповідає академічним вимогам (мовна грамотність, логічна структура, коректне цитування); – виявляє ініціативу у виборі теми/прикладу, демонструє креативний підхід до представлення власного досвіду. <i>Групова робота</i> – бере активну участь у реалізації групових проєктів, пропонує ідеї для колективної роботи (модель, портфоліо, траєкторія розвитку); – координує або фасилітує діяльність групи, підтримує зворотний зв'язок, розв'язує конфліктні ситуації; – демонструє відповідальність за спільний результат, інтегрує зусилля всіх учасників у цілісну презентацію; – виявляє гнучкість у ролях: організатор, аналітик, рецензент, фасилітатор. <i>Рефлексивність, творчий підхід та ініціативність</i> – презентує глибокі особисті рефлексії, пов'язані з дослідницьким розвитком, ідентичністю, етичними викликами; – формулює оригінальні ідеї щодо трансформації навчального середовища, стратегій саморозвитку або оптимізації академічного маршруту; – пропонує нестандартні рішення у вирішенні ситуаційних кейсів; бере ініціативу у виконанні додаткових або позапланових завдань; – гнучко адаптується до змін формату завдання, демонструє зрілість у академічному самоменеджменті.
2.	Поточні практичні роботи - 4	20	<i>Повнота виконання</i> – завдання виконано в повному обсязі, всі його частини розкриті, враховано всі інструкції; – охоплено зміст теми заняття, відображено ключові ідеї, поняття, підходи. <i>Логічність і обґрунтованість рішення</i> – відповіді структуровані, логічно послідовні, кожне положення підтверджене аргументами; – висновки чіткі, обґрунтовані на основі аналізу, прикладів або теоретичних положень. <i>Розуміння теми й аналітична глибина</i> демонструється глибоке розуміння сутності теми, її зв'язку з дослідницькою компетентністю викладача; критичне осмислення матеріалу, аналізу ситуацій або кейсів. <i>Індивідуальність, творчий підхід</i> – представлено власну позицію, авторський підхід до аналізу, інтерпретації або планування; – запропоновано нестандартні ідеї, нові ракурси бачення проблеми або стратегії її вирішення;

			– використано додаткові ресурси: графіки, інфографіку, ментальні карти, візуалізації.
3.	Виконання та презентація індивідуального проєкту	30	Аспірант/аспірантка творчо й відповідально підійшов (-ла) до розробки індивідуального проєкту, що безпосередньо пов'язаний з науковою темою, дослідницькою ідентичністю або академічною траєкторією. Продемонстровано самостійність у здобутті та аналізі актуальної наукової інформації, у тому числі з використанням електронних ресурсів, баз даних, візуальних або цифрових інструментів. Структура проєкту є чіткою, логічною, відповідає академічним стандартам, має обґрунтовану мету, методологію, рефлексивні висновки та/або перспективи подальшого розвитку. Презентація проєкту здійснюється в академічному стилі, з використанням точної термінології, візуальних матеріалів, аргументованих прикладів, посилань на джерела. Під час захисту демонструє комунікативну гнучкість, здатність аргументовано відповідати на запитання, захищати свою позицію в умовах наукової дискусії. Проєкт містить елементи індивідуального стилю, творчого мислення, виявляє здатність до осмислення власного дослідницького потенціалу. Висвітлено рефлексивний компонент: аспірант/аспірантка усвідомлює цінність проєкту для свого наукового зростання, сформульовано особисті висновки щодо пройденого дослідницького шляху. Виконання відповідає вимогам академічної доброчесності, всі джерела оформлено коректно, дотримано норм цитування.
4.	Підготовка та демонстрація академічного портфоліо дослідника	10	Портфоліо містить усі необхідні структурні компоненти: загальна інформація, траєкторія наукового зростання, академічні досягнення (публікації, конференції, участь у проєктах), приклади викладацької діяльності, елементи самооцінки та рефлексії. Структура портфоліо логічна, послідовна, відповідає меті та функції документа. Матеріали згруповані за змістовими блоками, між елементами встановлено внутрішні зв'язки (напр., між дослідженням і викладанням, між теорією й практикою). Портфоліо демонструє розуміння ролі дослідника у професійному середовищі, академічну доброчесність, мотивацію до розвитку та здатність критично оцінювати власні досягнення й потреби. Включено авторські пояснення до ключових елементів портфоліо, представлені мотиваційні аспекти вибору напрямів розвитку. Продемонстровано рефлексію щодо пройденого шляху, труднощів і результатів. Є самовизначення в дослідницькій ідентичності. Використано академічний стиль письма, термінологічна точність, грамотність, коректність формулювань. Виклад є лаконічним, інформативним, без зайвої описовості. Застосовано наукову мову відповідно до стандартів фаху. Дотримано вимог до оформлення (зміст, нумерація, підписи до ілюстрацій або сканів сертифікатів, коректне посилання на джерела). Портфоліо естетично оформлене, зручне для читання. Відображено індивідуальність автора, власну позицію щодо академічного розвитку, цінності, кар'єрні пріоритети. Продемонстровано ініціативність у зборі

		матеріалів, нестандартний погляд на презентацію дослідницького потенціалу. Презентація логічно побудована, супроводжується коментарями, аналітичними поясненнями. Продemonстровано здатність до комунікації з аудиторією, відкритість до обговорення, аргументованість у відповідях на запитання.
Усього		100

Загальні критерії оцінювання сформованості програмних результатів навчання під час підсумкового контролю

Оцінка за національною (4-бальною) шкалою	Шкала рейтингу Університету імені Альфреда Нобеля	Оцінка за шкалою ЄКТС	Характеристики представленої аспірантом відповіді
5 (відмінно)	90-100	A	Аспірант демонструє цілісне розуміння сутності дослідницької компетентності як особистісної, професійної та методологічної характеристики викладача-науковця; вільно орієнтується у сучасних наукових підходах і концепціях; критично мислить, інтерпретує складні наукові ідеї, обґрунтовує вибір теми, методів та інструментів дослідження. Виявляє здатність формувати та рефлексивно коригувати індивідуальну траєкторію наукового зростання, підтримувати дослідницьке портфоліо. Аргументовано презентує результати діяльності, дотримуючись принципів академічної доброчесності, демонструє ініціативу, самостійність, креативність та високу наукову етику.
4 (дуже добре)	82-89	B	Аспірант виявляє глибоке розуміння основних положень дисципліни, аналізує ключові категорії, співвідносить теорію з практикою; здатний самостійно застосовувати отримані знання у моделюванні дослідницьких завдань. Аргументує логіку та методологію власного дослідження, бере участь у дискусіях, висловлює обґрунтовану позицію. Підтримує академічну культуру, демонструє готовність до саморефлексії та розвитку індивідуальної наукової стратегії. Припускається незначних неточностей, які не впливають на загальний рівень підготовки.
4 (добре)	75-81	C	Аспірант засвоїв основні поняття й категорії дисципліни, відтворює логіку наукового пізнання та процесу дослідження. Самостійно виконує основні завдання, але потребує підтримки у складніших моментах (аналіз джерел, інтерпретація результатів, обґрунтування методів). Уміє складати дослідницьке портфоліо, проте з окремими хибами в структурі чи логіці. Виявляє загальне розуміння етичних вимог, але не завжди демонструє академічну ініціативу чи рефлексивну глибину.
3 (задовільно)	67-74	D	Аспірант має поверхневе уявлення про зміст дисципліни, надає фрагментарні відповіді без системного обґрунтування. Потребує постійного супроводу викладача у виконанні завдань, не завжди розуміє суть наукової діяльності як рефлексивного процесу. Має труднощі у самопрезентації дослідження, виборі методів, академічному письмі. При виконанні завдань допускає логічні помилки, не дотримується структури або вимог оформлення. Може діяти в рамках доброчесності, але без глибокого усвідомлення її значення.
3 (достатньо)	60-66	E	Аспірант частково володіє навчальним матеріалом, демонструє формальне розуміння тем, здатен відтворити лише окремі положення курсу. Не може аргументувати вибір дослідницьких підходів, не демонструє самостійності у роботі над завданнями. Має суттєві труднощі у презентації

			результатів, підтримці портфоліо, рефлексії. Активність низька, потребує постійної допомоги викладача та не демонструє прагнення до вдосконалення.
2 (незадовільно)	35-59	FX	Аспірант не засвоїв ключових положень дисципліни, не володіє науковою термінологією, не здатен сформулювати основні етапи дослідження. Завдання не виконано або виконано з грубими помилками. Відсутня активність, академічна доброчесність порушується через нерозуміння базових вимог до наукової діяльності. Потребує повторного вивчення дисципліни з індивідуальним супроводом.
2 (незадовільно)	1-34	F	Аспірант повністю не опанував зміст дисципліни, не розуміє предметного поля, не здатен до самостійної роботи, аргументації або рефлексії. Не виконав жодного завдання на належному рівні, демонструє байдужість до вимог академічної доброчесності. Дисципліна не засвоєна, необхідне повторне навчання.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Бех І.Д. Компетентнісний підхід у сучасній освіті. URL: <http://ipv.org.ua/component/content/article/8-beh/56-2012-09-04-22-32-01.html>.
2. Бондаренко Л. І. Розвиток дослідницької компетентності майбутніх викладачів вищих навчальних закладів : метод. рек. для виклад. вищих навч. закл., аспірантів, магістрантів. Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка». 2013. 56 с.
3. Єрмоленко А.Б., Набок М.В., Шевчук С.С. Розвиток науково-методичної компетентності педагогічних працівників ЗП(ПТ)О у системі післядипломної освіти: науково-методичний посібник. БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України. 2021. 101 с.
4. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження : Методологічні поради молодим науковцям. Київ-Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2008. 278 с.
5. Етичний кодекс ученого України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09>
6. Європейська хартія дослідників URL: <http://h2020.com.ua/wp-content/uploads/2015/11/Book.pdf>
7. Закон України «Про вищу освіту» URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
8. Ніколаєва С.Ю., Черниш В.В. Підготовка здобувачів вищої освіти до науково-публікаційної діяльності у процесі самостійної роботи: навч.-метод. посібник для самостійної роботи студентів бакалаврату, магістратури та аспірантури. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2025. 107 с.
9. Семеног О.М. Академічна культура дослідника: європейський та національний контексти: навчальний посібник. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2021. 218 с.
10. Сисоєва С.О. Розвиток дослідницької компетентності викладачів вищої школи: навчальний посібник. К.: ТОВ «Видавниче підприємство «Едельвейс».

2016. 156 с.

Додаткова:

1. Акмедосагнення науковців Житомирської науково-педагогічної школи: монографія / за ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2016. 404 с.
2. Бачієва Л.О. Дослідницька компетентність викладача в умовах упровадження інноваційних технологій навчання. Проблеми інженерно-педагогічної освіти. 2017. № 56-57.
3. Гончаренко, С. (2012). Про покликання вченого. Естетика і етика педагогічної дії: зб. наук. пр. Вип. 3. К., Полтава: ПНПУ ім. В.Г.Короленка, 2012. С. 44-55.
4. Завгородня Т.К., Стражнікова І.В. Методологічні засади педагогічних досліджень: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2021. 120 с.
5. Здобутки і виклики експерименту з присудження наукового ступеня доктора філософії : аналітичний звіт / Ю. Бреус, Л. Колісник, В. Меньяло, Є. Ніколаєв. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2021. 84 с.
6. Кваліфікаційні вимоги до професійної діяльності педагогічних працівників. Аналітичний звіт за результатами дослідження з освітньої політики : в 2-х кн. / під заг. ред. Г. В. Єльнікової. Київ ; Черкаси, 2010. Кн. 1. 128 с.
7. Козинець І.І. Словник новітніх освітянських термінів і понять : довід. Видання / І. І. Козинець, Ю. О. Шабанова. Дніпро : НТУ «ДП», 2021. 69 с.
8. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: бібліотека з освітньої політики : колективна монографія / під заг. ред. О. В. Овчарук. Київ : К.І.С., 2004. 112 с.
9. Науково-дослідна робота в закладах освіти: Методичний посібник / укл. Ю. О. Туранов, В. І. Уруський. Тернопіль: АСТОН, 2001. 140 с.
10. Олійник І.В. Тренінгові технології як ефективний інструмент оптимізації у майбутніх докторів філософії мотивації та цілепокладання до дослідницької діяльності. Наукові записки Малої академії наук України. 2022. № 2 (24). С. 82–91. URL: <http://doi.org/10.51707/2618-0529-2022-24>
11. Олійник І.В. Основні форми та методи формування у майбутніх докторів філософії дослідницької компетентності в умовах аспірантури. Перспективи та інновації науки. Серія «Педагогіка». 2022. № 9 (14). С. 307–322. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/issue/view/77/114>
12. Олійник І.В. Методологічні підходи формування дослідницької компетентності майбутніх докторів філософії в умовах аспірантури. Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». 2022. № 2 (24). С. 60–72 <https://pedpsy.duan.edu.ua/images/PDF/2022/2/7.pdf>
13. Олійник І.В. Інтерактивні технології як засіб активізації процесу

формування дослідницької компетентності у майбутніх докторів філософії в умовах аспірантури. Педагогічна Академія: наукові записки. 2024. № 7. URL: <https://doi.org/10.57125/pedacademy.2024.06.29.17>

14. Олійник І. Навчальна автономія як важлива передумова формування у майбутніх докторів філософії дослідницької компетентності в умовах аспірантури. Alfred Nobel University Journal of Pedagogy and Psychology. 2024. № 1 (27). С. 114–122. DOI: 10.32342/2522-4115-2024-1-27-13.

15. Професійна педагогічна освіта: системні дослідження: монографія / За ред. О.А. Дубасенюк. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка. 2015. 308 с.

16. Регейло, І. Ю. (2014) Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації України у ХХ–на початку ХХІ столітті: монографія. К. Освіта України, 2014. 704 с.

17. Семеног, О., & Земка О. (2014). Формування дослідницьких умінь у майбутніх учителів-словесників: теорія і практика: монографія. Суми: Ніко.

18. Семенова А. Ціннісний вимір досвіду суб'єктів педагогічної дії: монографія. Одеса: Бондаренко О.М. 2016. 436 с.

19. Сидорчук Н., Дубасенюк О. Акмеологічне зростання дослідницької компетентності викладачів університету у сфері педагогічної освіти. Нові технології навчання. 2020. Вип.94. С. 306–313.

20. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі : навч. посіб.. К. : Вища шк., 2005. 239 с.

21. Туров М. П. Технологія створення високоефективних винаходів „Евроніка” (виникнення, розвиток, впровадження). К. : Інформ. системи, 2010. 366 с.

22. Федорчук В. Формування дослідницької компетентності майбутніх педагогів в процесі вивчення методики наукових досліджень. освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи, 21(1), 2022. 117-125. [https://doi.org/10.35387/od.1\(21\).2022.117-125](https://doi.org/10.35387/od.1(21).2022.117-125).

23. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник. 6-те вид., переробл. і доповн. К.: Знання, 2008. 310 с.

24. Beverley Moriarty. Research Skills for Teachers. Routledge. 2021. 336 p.

25. Böttcher, F., Thiel, F. Evaluating research-oriented teaching: a new instrument to assess university students' research competences. High Educ 75, 91–110 (2018). <https://doi.org/10.1007/s10734-017-0128-y>

26. Ciraso-Calí A., Reinaldo Martínez-Fernández J., Georgina París-Mañas, Angelina Sánchez-Martí, Laura B. García-Ravidá The Research Competence: Acquisition and Development Among Undergraduates in Education Sciences. Front. Educ., 18 May 2022. Sec. Teacher Education. Volume 7 - 2022 | <https://doi.org/10.3389/feduc.2022.836165114>.

27. Insorio A.O. Teachers' research characteristics, competencies, motivation, and challenges: Basis for research manual. International Journal of Research in Education and Science (IJRES), 10 (4), 2024. 799-825. <https://doi.org/10.46328/ijres.3529>
28. Udompong, L., Traiwicitkhun, D. & Wongwanich, S. (2014). Causal model of research competency via scientific literacy of teacher and student. Procedia-Social and Behavioral Science, 116, pp. 1581-1586.
29. DeWitt P. 4 Reasons Educators Use Research and 4 Reasons They Don't, Finding Common Ground, Education Week. 2019.
30. R. Cheruvu. Focus on teacher as researcher: Teacher educators as teacher researchers: Practicing what we teach. Child. Educ. 2015. vol. 90, no. 3, pp. 225–228. doi: 10.1080/00094056.2014.911636.
31. Oliinyk I., Bidzilya Y., Solomin Y., Shapovalova H., Hetsko H. The Role of Digital Technologies in Building Research Competencies of Future Doctors of Philosophy. Journal of Education Culture and Society. 2023. Vol. 14. No. 2. pp. 268–284. URL: <https://doi.org/10.15503/jecs2023.2.268.284>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Адреси електронних бібліотек:

1. Бібліотека ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля». URL: <https://lib.duan.edu.ua/uk/>
2. Бібліотека імені В. Вернадського. URL: <http://w.w.w.nbu.gov.ua/>
3. Бібліотека імені Максимовича. Київський національний університет імені Т.Г. Шевченка. URL: <http://www.library.univ.kiev.ua/eng/title4.php3>
4. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського. URL: <http://dnrb.gov.ua/ua/history/>
5. Книжкова палата України імені Івана Федорова (облік та опис всієї друкованої продукції в Україні) <http://www.ukrbook.net>
6. Львівська національна наукова бібліотека ім. В. Стефаника <http://www.lsl.lviv.ua/>
7. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського <http://nbuv.gov.ua/>
8. Національна парламентська бібліотека України <http://nplu.org/>
9. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського <http://www.dnrb.gov.ua/>
10. Науково-педагогічна бібліотека, м. Миколаїв <http://library.mk.ua/>
11. Найбільша в Україні автоматизована електронна бібліотека <http://library.ua>
12. Наукова бібліотека імені М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка <http://library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3>
13. Одеська національна наукова бібліотека. URL: <http://w.w.w.ognb.odessa.ua/>

Науково-дослідні установи

1. Національна академія педагогічних наук України <http://naps.gov.ua/>
2. Інститут педагогіки НАПН України <http://undip.org.ua/> Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України inpsy.naps.gov.ua
3. Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих <http://ipood.com.ua/>
4. Інститут проблем виховання НАПН України <http://ipv.org.ua/>
5. Інститут спеціальної педагогіки НАПН України <http://ispukr.org.ua/>
6. Інститут соціальної та політичної психології <http://ispp.org.ua/>
7. Інститут вищої освіти НАПН України <http://ihed.org.ua/>
8. Інститут інформаційних технологій і засобів навчання <http://iitlt.gov.ua/>
9. Інститут професійно-технічної освіти <http://ipto.kiev.ua/>
10. Інститут обдарованої дитини НАПН України <http://iod.gov.ua/>
11. ДНБЗ «Університет менеджменту освіти» <http://www.umo.edu.ua/>

Цифрові інструменти для дослідників

Top 21 must-have digital tools for researchers
(<https://dovetail.com/research/tools-for-researchers/>)

Why do researchers need research tools?

“Research is challenging and time-consuming. Analyzing data, running focus groups, reading research papers, and looking for useful insights take plenty of heavy lifting. These days, researchers can’t just rely on manual processes. Instead, they’re using advanced tools that:

- Speed up the research process
- Enable new ways of reaching customers
- Improve organization and accuracy
- Allow better monitoring throughout the process
- Enhance collaboration across key stakeholders

The most important digital tools for researchers

Some tools can help at every stage, making researching simpler and faster. They ensure accurate and efficient information collection, management, referencing, and analysis. Some of the most important digital tools for researchers include:

Research management tools

Research management can be a complex and challenging process. Some tools address the various challenges that arise when referencing and managing papers.

Zotero

Coined as a personal research assistant, Zotero is a tool that brings efficiency to the research process. Zotero helps researchers collect, organize, annotate, and share research easily. Zotero integrates with internet browsers, so researchers can easily save an article, publication, or research study on the platform for later.

The tool also has an advanced organizing system to allow users to label, tag, and categorize information for faster insights and a seamless analysis process.

Paperpile

Messy paper stacks—digital or physical—are a thing of the past with Paperpile. This reference management tool integrates with Google Docs, saving users

time with citations and paper management. Referencing, researching, and gaining insights is much cleaner and more productive, as all papers are in the same place. Plus, it's easier to find a paper when you need it.

Dovetail

Acting as a single source of truth (SSOT), Dovetail houses research from the entire organization in a simple-to-use place. Researchers can use the all-in-one platform to collate and store data from [interviews](#), forms, [surveys](#), focus groups, and more. Dovetail helps users quickly categorize and analyze data to uncover truly [actionable insights](#). This helps organizations bring [customer insights](#) into every decision for better forecasting, planning, and decision-making. Dovetail integrates with other helpful tools like Slack, Atlassian, Notion, and Zapier for a truly efficient workflow.

EndNote

Putting together papers and referencing sources can be a huge time consumer. EndNote claims that researchers waste 200,000 hours per year formatting citations. To address the issue, the tool formats citations automatically—simultaneously creating a bibliography while the user writes. EndNote is also a cloud-based system that allows remote working, multiple-user interaction and collaboration, and seamless working on different devices.

Information survey tools

Surveys are a common way to gain data from customers. These tools can make the process simpler and more cost-effective.

Delighted

With ready-made survey templates—to collect NPS data, [customer effort scores](#), five-star surveys, and more—getting going with Delighted is straightforward. Delighted helps teams collect and [analyze survey feedback](#) without needing any technical knowledge. The templates are customizable, so you can align the content with your brand. That way, the survey feels like it's coming from your company, not a third party.

SurveyMonkey

With millions of customers worldwide, SurveyMonkey is another leader in online surveys. SurveyMonkey offers hundreds of templates that researchers can use to set up and deploy surveys quickly. Whether your survey is about team performance, hotel feedback, post-event feedback, or an employee exit, SurveyMonkey has a ready-to-use template.

Typeform

Typeform offers free templates you can quickly embed, which comes with a point of difference: It designs forms and surveys with people in mind, focusing on customer enjoyment. Typeform employs the 'one question at a time' method to keep engagement rates and completions high. It focuses on surveys that feel more like conversations than a list of questions.

Web data analysis tools

Collecting data can take time—especially technical information. Some tools make that process simpler.

Teamscope

For those conducting clinical research, data collection can be incredibly time-consuming. Teamscope provides an online platform to collect and manage data simply and easily. Researchers and medical professionals often collect clinical data through paper forms or digital means. Those are too easy to lose, tricky to manage, and challenging to collaborate on. With Teamscope, you can easily collect, store, and electronically analyze data like patient-reported outcomes and surveys.

Heap

Heap is a digital [insights platform](#) providing context on the entire [customer journey](#). This helps businesses improve [customer feedback](#), conversion rates, and loyalty. Through Heap, you can seamlessly view and [analyze the customer journey](#) across all platforms and touchpoints, whether through the app or website.

Smartlook

Another analytics tool, Smartlook, combines quantitative and qualitative analytics into one platform. This helps organizations understand [user behavior](#) and make crucial improvements. Smartlook is useful for analyzing web pages, purchasing flows, and optimizing conversion rates.

Project management tools

Managing multiple research projects across many teams can be complex and challenging. Project management tools can ease the burden on researchers.

Trello

Visual productivity tool Trello helps research teams manage their projects more efficiently. Trello makes product tracking easier with:

- A range of workflow options
- Unique project board layouts
- Tagging
- Advanced descriptions
- Integrations

Trello also works as an SSOT to stay on top of projects and collaborate effectively as a team.

Airtable

To connect research, workflows, and teams, Airtable provides a clean interactive interface. With Airtable, it's simple to place research projects in a list view, workstream, or road map to synthesize information and quickly collaborate. The Sync feature makes it easy to link all your research data to one place for faster action.

Asana

For product teams, Asana gathers development, copywriting, design, research teams, and product managers in one space. As a task management platform, Asana offers all the expected features and more, including time-tracking and Jira integration. The platform offers reporting alongside data collection methods, so it's a favorite for product teams in the tech space.

Grammar checker tools

Grammar tools ensure your research projects are professional and proofed.

Grammarly

No one's perfect, especially when it comes to spelling, punctuation, and grammar. That's where Grammarly can help. Grammarly's AI-powered platform reviews your content and corrects any mistakes. Through helpful integrations with other platforms—such as Gmail, Google Docs, Twitter, and LinkedIn—it's simple to spellcheck as you go.

Trinka

Another helpful grammar tool is Trinka AI. Trinka is specifically for technical and academic styles of writing. It doesn't just correct mistakes in spelling, punctuation, and grammar; it also offers explanations and additional information when errors show.

Researchers can also use Trinka to enhance their writing and:

- Align it with technical and academic styles
- Improve areas like syntax and word choice
- Discover relevant suggestions based on the content topic

Plagiarism checker tools

Avoiding plagiarism is crucial for the integrity of research. Using checker tools can ensure your work is original.

Quetext

Plagiarism checker Quetext uses DeepSearch™ technology to quickly sort through online content to search for signs of plagiarism. With color coding, annotations, and an overall score, it's easy to identify conflict areas and fix them accordingly.

Duplichecker

Another helpful plagiarism tool is Duplichecker, which scans pieces of content for issues. The service is free for content up to 1000 words, with paid options available after that. If plagiarism occurs, a percentage identifies how much is duplicate content. However, the interface is relatively basic, offering little additional information.

Journal finder tools

Finding the right journals for your project can be challenging—especially with the plethora of inaccurate or predatory content online. Journal finder tools can solve this issue.

Enago Journal Finder

The Enago Open Access Journal Finder sorts through online journals to verify their legitimacy. Through Engao, you can discover pre-vetted, high-quality journals through a validated journal index. Enago's search tool also helps users find relevant journals for their subject matter, speeding up the research process.

JournalFinder

JournalFinder is another journal tool that's popular with academics and researchers. It makes the process of discovering relevant journals fast by leaning into a machine-learning algorithm. This is useful for discovering key information and finding the right journals to publish and share your work in.

Social networking for researchers Collaboration between researchers can improve the accuracy and sharing of information. Promoting research findings can

also be essential for public health, safety, and more. While typical social networks exist, some are specifically designed for academics.

ResearchGate

Networking platform ResearchGate encourages researchers to connect, collaborate, and share within the scientific community. With 20 million researchers on the platform, it's a popular choice. ResearchGate is founded on an intention to advance research. The platform provides topic pages for easy connection within a field of expertise and access to millions of publications to help users stay up to date.

Academia

Academia is another commonly used platform that connects 220 million academics and researchers within their specialties. The platform aims to accelerate research with discovery tools and grow a researcher's audience to promote their ideas. On Academia, users can access 47 million PDFs for free. They cover topics from mechanical engineering to applied economics and child psychology.

Expedited research with the power of tools

For researchers, finding data and information can be time-consuming and complex to manage. That's where the power of tools comes in. Manual processes are slow, outdated, and have a larger potential for inaccuracies. Leaning into tools can help researchers speed up their processes, conduct efficient research, boost their accuracy, and share their work effectively. With tools available for project and data management, web data collection, and journal finding, researchers have plenty of assistance at their disposal.

When it comes to connecting with customers, advanced tools boost customer connection while continually bringing their needs and wants into products and services."

Інтернет-ресурси для науковців

Tag: tips for researchers <https://researcher.life/blog/tag/tips-for-researchers/>

Tag: Academic Writing <https://researcher.life/blog/tag/academic-writing/>

Tag: advice to phd students <https://researcher.life/blog/tag/advice-to-phd-stu>

Tag: Literature search <https://researcher.life/blog/tag/literature-search>

Tag: Scholarly publishing <https://researcher.life/blog/tag/scholarly-publishing/>

Tag: Research discovery <https://researcher.life/blog/tag/research-discovery/>

Tag: research reading <https://researcher.life/blog/tag/research-reading/>

Tag: Research tools <https://researcher.life/blog/tag/research-tools/>

Tag: Academic research <https://researcher.life/blog/tag/academic-research/>

How to Use ChatGPT for Research? <https://researcher.life/blog/article/chatgpt-for-research-how-and-where-to-use/>

Ready to Submit? Let Researcher.Life Guide Your Path to Publication Success
<https://is.gd/nJReQB>

Навчальне видання

Робоча програма навчальної дисципліни

«Дослідницька компетентність викладача-науковця»

Підписано до друку _____ Формат 60х84/16. Ум. друк. арк. _____
Оперативна поліграфія. Зам. № . Тираж прим.

Університет імені Альфреда Нобеля.
49000, м. Дніпро, вул. Набережна Січеславська, 18.